

ΤΟ ΠΕΤΡΙΝΟ ΓΕΦΥΡΙ ΤΗΣ ΣΥΛΛΗΣ

Στο μέσον της Σύλλης ένα παμπάλαιο πέτρινο γεφύρι ενώνει τις δύο πλευρές του χειμάρρου, τη βόρεια με τη νότια. Μια ενδιαφέρουσα λεπτομέρεια της Οθωμανικής Ιστορίας σχετίζεται με το μικρό αυτό γεφυράκι, όπως την διηγούνταν οι παλιοί κάτοικοι της Σύλλης.

Κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης δύο στρατεύματα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας ένωσαν τις δυνάμεις τους για να εκπορθήσουν την ελληνική πόλη του Μεσολογγίου : το στράτευμα του Μεχμέτ Ρεσίτ Πασά (ή *Κιουταχή*) και ο αιγυπτιακός στρατός του *Ιμπραήμ* (γιού του Μωχάμετ Άλη , χεδίβη της Αιγύπτου). Αυτοί οι δύο στρατηγοί όμως δεν τα πήγαιναν καθόλου καλά μεταξύ τους, ο ένας έριχνε την ευθύνη της αποτυχίας της πολιορκίας στον άλλον. Λένε ότι όταν το Δεκέμβρη του 1825 έφτασε με το ασκέρι του ο Ιμπραήμ για να ενισχύσει την πολιορκία του Μεσολογγιού από τους Τούρκους, γύρισε και είπε περιφρονητικά στον Κιουταχή :

- *Αυτό το φράχτη πολεμάς να ρίξεις τόσον καιρό και δεν μπορείς ;*
- *Αυτόν...και σε λίγο θα δεις κι' εσύ τι γίνεται !*

Στη διάρκεια που συμπολεμούσαν οι δυο στρατοί, ο τούρκικος κι' ο αιγυπτιακός του Ιμπραήμ, οι δυο στρατηγοί διατελούσαν σε κατάσταση αμοιβαίας καχυποψίας και αντιπάθειας. Ο Κιουταχής ποτέ δε συγχώρησε την αλαζονεία του Ιμπραήμ, που και μόνη η άφιξή του στο Μεσολόγγι για να τον βοηθήσει, αποδείκνυε την ανικανότητά του να το κυριεύσει. Αλλά και του Ιμπραήμ τα φτερά γρήγορα έπεσαν, έτσι που μετά τις πρώτες αποτυχίες του, απόμεινε ακίνητος για κάμποσες μέρες, προσπαθώντας να καταλάβει τι ήταν αυτό που έκανε την ηρωική πόλη των Ελλήνων να παραμένει απόρθητη.

Το Μεσολόγγι τελικά έπεσε με το γνωστό τρόπο και ύστερα από λίγα χρόνια έφυγε πίσω για την Αίγυπτο ο Ιμπραήμ, χωρίς στόλο πια μετά τη ναυμαχία του Ναβαρίνου και με το στρατό του αποδεκατισμένο. Κι' ο Κιουταχής, ο παμπόνηρος σερασκέρης (αρχιστράτηγος) από τη Γεωργία, που

σε ηλικία δεκαέξι ετών ήταν δούλος αλλά εξελίχθηκε αλματωδώς σε αρχιστράτηγο, διορίστηκε από το Σουλτάνο και μέγας βεζίρης της Οθωμανικής αυτοκρατορίας (πρωθυπουργός).

Στα 1832 ξέσπασε πόλεμος τουρκο-αιγυπτιακός. Ο ηγεμόνας της Αιγύπτου Μωχάμετ - Αλή έστειλε το γνωστό μας Ιμπραήμ, που ήταν γιος του, επικεφαλής του αιγυπτιακού στρατού εναντίον της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Ο Ιμπραήμ προήλασε ακάθεκτος, κατέλαβε την Παλαιστίνη και τη Συρία, πέρασε την οροσειρά του Ταύρου κι έφτασε στην πεδιάδα του Ικονίου. Εκεί στρατοπέδευσε και εκεί έδωσε τη μάχη εναντίον του πρώην συμπολεμιστή του στο Μεσολόγγι. Η σύγκρουση των δύο στρατευμάτων ήταν φονική και πολυαίμακτη. Ο οθωμανικός στρατός νικήθηκε κατά κράτος κι' ο Ιμπραήμ συνέλαβε αιχμάλωτο τον ίδιο τον Κιουταχή, αρχιστράτηγο μαζί και πρωθυπουργό. Ο δρόμος για την Κωνσταντινούπολη ήταν πια ανοιχτός. Αν δεν μεσολαβούσαν οι Μεγάλες Δυνάμεις, ιδιαίτερα η Ρωσία, για να επιβάλουν ειρήνη, θα υπήρχαν σίγουρα άλλες εξελίξεις.

Ο Ιμπραήμ δεν φέρθηκε με «συναδελφική» αλληλεγγύη στον ανήμπορο πλέον αιχμάλωτό του Κιουταχή, όπως επιβάλλουν οι άγραφοι κανόνες του πολέμου, που σέβονται τον αιχμάλωτο και του παρέχουν αξιοπρεπείς συνθήκες στη διάρκεια της ομηρίας του, ιδιαίτερα μάλιστα όταν είναι υψηλόβαθμος. Αντίθετα ο Ιμπραήμ θέλησε να βγάλει το άχτι του εναντίον του άσπονδου τέως συμμάχου του και τώρα εχθρού του.

Τον οδήγησε λοιπόν στη γειτονική ελληνική πολίχνη του Ικονίου, την ελληνόφωνη Σύλλη, (όπου φαίνεται πως είχε εγκαταστήσει το στρατηγείο του), τον έστησε δέσμιο επάνω στο πέτρινο γεφυράκι της Σύλλης και διέταξε όλους τους Έλληνες της Σύλλης να περάσουν από μπροστά του και...να τον φτύσουν !... Έτσι τα πτύελα των Συλλαίων αποτέλεσαν μια μικρή εκδίκηση για όσα είχαν υποστεί οι όμαιμοι, ομόθησκοι και ομόγλωσσοι συμπατριώτες τους της Ελλάδας από τον φοβερό Κιουταχή, τον ένα από τους δύο στρατηγούς - πολιορκητές του Μεσολογγίου.

Αυτά συνέβησαν στα 1832. Το περιστατικό αυτό το διηγούνταν οι γεροντότεροι κάτοικοι της Σύλλης μέχρι τις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Αποκαλούσαν μάλιστα το έτος 1832 ως χρονιά του αράπη (« *αράπ-σενεσί* »), δηλαδή του Αιγύπτιου Ιμπραήμ.

Αυτός είναι ίσως και ο λόγος για τον οποίον ο δρόμος που περνά μέχρι σήμερα από εκεί αποκαλείται « *Μισιρλίογλου σοκάκ* » (δρόμος του γιού του Αιγύπτιου, δηλαδή του Ιμπραήμ).

Τάκης Σαλκιτζόγλου

(Πρόεδρος της Ένωσης Συλλαίων)